

2010 -04- 23

Utskottet för Gymnasie- och Vuxenutbildning

§ 24

GoVu.2010.0168

Undervisning i svenska för invandrare (sfi) hos andra aktörer

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i december 2009 att under 2010 ska delar av undervisningen i svenska för invandrare läggas ut på andra aktörer (dnr KS.2009.335).

Beslutsunderlag

Förvaltningens förslag till beslut daterat den 6 april 2010
Underlag för beslut att lägga ut svenskundervisning för invandrare (sfi) på andra utbildningsanordnare

Beredning

Sfi-utbildningen består av tre olika studievägar, Sfi 1, Sfi 2 och Sfi 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Sfi 1 utgörs av kurserna A och B, Sfi2 av kurserna B och C samt Sfi 3 av kurserna C och D. Sfi 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och Sfi 3 till dem som är vana att studera.

Kurs C, studieväg 3 är en nybörjarkurs för studerande med längre studievana från hemlandet. Kurs D, studieväg 3 är den sista kursen inom sfi. Här går bland annat studerande som har tankar på att läsa vidare på komvux och högskola.

Förvaltningen föreslår att för att pröva är det lämpligt att lägga ut cirka 40 platser. Man bör hitta lösningar som är mätbara för att kunna göra jämförelser med nuvarande drift. Lämpligast ur detta perspektiv är att lägga ut hela eller delar av studieväg 3, kurserna C och D.

Beslut

- Utskottet för Gymnasie- och Vuxenutbildning beslutar föreslå kommunstyrelsen att uppdra åt Gymnasie- och Vuxenutbildning att verkställa att upphandling görs av 40 platser inom utbildning svenska för invandrare, studieväg 3, kurserna C och D.

Expediering
Kommunstyrelsen

Justerares signatur

Utdragsbestyrkande

Undervisning i svenska för invandrare (sfi) hos andra aktörer

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde i december 2009 att under 2010 ska delar av undervisningen i svenska för invandrare läggas ut på andra aktörer (dnr KS.2009.335).

Beslutsunderlag

Vuxenutbildningen har tagit fram ett underlag för beslut (se bilaga).

Beredning

Ärendet har beretts inom Gymnasie- och Vuxenutbildning.

Studievägar inom sfi

Sfi-utbildningen består av tre olika studievägar, Sfi 1, Sfi 2 och Sfi 3, som riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Sfi 1 utgörs av kurserna A och B, Sfi 2 av kurserna B och C samt Sfi 3 av kurserna C och D. Sfi 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund och Sfi 3 till dem som är vana att studera. Trots att en elev kan avsluta sfi efter respektive kurs eller studieväg är intentionen att alla elever ska ges möjlighet att studera till och med kurs D. De fyra kurserna A, B, C och D tydliggör progressionen inom utbildningen.

Kurs C, studieväg 3

C-kursen på studieväg 3 är en nybörjarkurs för studerande med längre studievana från hemlandet. Det är stor skillnad på de studerandes studieförmåga och studietakt beroende på vilka studievanor de har med sig från hemlandet.

Kurs D, studieväg 3

D-kursen är den sista kursen inom sfi. Här går bl.a. studerande som har tankar på att läsa vidare på Komvux och högskola.

Vuxenutbildningens förslag

För att pröva är det lämpligt att lägga ut cirka 40 platser. Man bör hitta lösningar som är mätbara för att kunna göra jämförelser med nuvarande drift. Lämpligast ur detta perspektiv är att lägga ut hela eller delar av studieväg 3, kurserna C och D.

Idag har kommunen tre klasser på studieväg 3. Dessa har elever som både tänker studera vidare på Komvux och elever som vill sluta efter D-kursen. En möjlighet är att endast behålla en klass i nuvarande regi och då inrikta denna mot vidarestudier på Komvux. Det skulle då dessutom vara möjligt att öka takten för dessa elever.

Begränsningar i möjligheterna att konkurrensutsätta sfi

Enligt 13 kap. 9 § skollagen får kommunen endast överlämna den myndighetsutövning som hör till lärares uppgifter. Myndighetsutövningen när det gäller mottagande av elev, beslut om att utbildning för viss elev ska upphöra och ansvar för betygskatalog måste enligt samma lagrum ligga kvar hos kommunen.

Förslag till beslut

Att Utskottet för gymnasie- och vuxenutbildning beslutar föreslå kommunstyrelsen att

- uppdra åt Gymnasie- och Vuxenutbildning att verkställa att upphandling görs av 40 platser inom utbildning svenska för invandrare, studieväg 3, kurserna C och D.

Lise Bröndum

Förvaltningschef

Gymnasie- och Vuxenutbildning

Bilaga

Underlag för beslut om att lägga ut svenskundervisning för invandrare (sfi) på andra utbildningsanordnare

2010-03-24

Tommy Wiberg
vuxenutbildningschef

Underlag för beslut om att lägga ut svenskundervisning för invandrare (sfi) på andra utbildningsanordnare

Bakgrund.....	2
Kursplan för sfi (SKOLFS 2009:2)	2
Utbildningens syfte	2
Utbildningens mål och karaktär	3
Utbildningens uppbyggnad	3
Läs- och skrivinläring	4
Bedömning.....	4
Nulägesbeskrivning	5
Nuvarande upplägg av sfi	5
Vuxenutbildningens erfarenheter av sfi	5
Begränsningar i möjligheterna att konkurrensutsätta sfi	6
Förslag	7
Konsekvenser.....	7

Bakgrund

Gymnasie- och vuxenutbildningen fått i uppdrag av kommunstyrelsens arbetsutskott att under 2010 pröva att lägga ut delar av svenskundervisningen för invandrare (sfi) på andra aktörer.

Kursplan för sfi (SKOLFS 2009:2)

Nedan redovisas bl a syfte, mål för och uppbyggnad av svenskundervisning för invandrare. Materialet i detta avsnitt är hämtat från SKOLFS 2009:2 eller kommentar till denna.

Utbildningens syfte

Sfi är en kvalificerad språkutbildning som syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket. En elev med ett annat modersmål än svenska ska inom sfi få lära sig och utveckla ett funktionellt andraspråk. Utbildningen ska ge språkliga redskap för kommunikation och aktivt deltagande i vardags-, samhälls- och arbetsliv. Sfi syftar också till att ge vuxna invandrare som saknar grundläggande läs- och skrivfärdigheter möjlighet att förvärva sådana färdigheter. En elev som inte är funktionellt litterat eller har ett annat skriftsystem än det latinska alfabetet ska få läs- och skrivundervisning inom ramen för sfi.

Utbildningen ska rikta sig till personer som har olika erfarenheter, livssituation, kunskaper och studiemål. Utbildningen ska planeras och utformas tillsammans med eleven och anpassas till elevens intressen, erfarenheter, allsidiga kunskaper och långsiktiga mål.

Utbildningen ska, med utgångspunkt från individens behov, kunna kombineras med förvärvsarbete eller andra aktiviteter, t.ex. arbetslivsorientering, validering, praktik eller annan utbildning. Den måste därför utformas så flexibelt när det gäller tid, plats, innehåll och arbetsformer att det är möjligt för eleven att delta i undervisningen.

TVå av kurserna finns i mer än en studieväg. Beroende på studieväg kan var och en av dessa två kurser, kurs B och kurs C, vara antingen nybörjarkurs eller fortsättningskurs.

Oavsett om kursen är nybörjarkurs eller fortsättningskurs är kursmålen desamma, men kursen får helt olika utformning beroende på elevens studievana, utbildningsbakgrund och kunskaper i svenska vid kursstarten samt vald studieväg. Bedömningen av på vilken nivå en elev ska börja sina studier utgår från en kartläggning av hans eller hennes kunskaper, förutsättningar och vad som i övrigt kan ha betydelse för möjligheterna att nå målen.

Läs- och skrivinläring

Utbildningen avseende läs- och skrivinläring vänder sig till personer utan tidigare utbildning och till personer som har kort utbildning och som inte är funktionellt litterata. De ska i utbildningen få möjlighet att förvärva grundläggande läs- och skrivfärdigheter, vilket innebär att fördjupa och automatisera sina kunskaper. Att bli litterat i grundläggande bemärkelse kan ta lång tid.

Utbildningen vänder sig även till personer som är litterata men inte behärskar det latinska alfabetet. I detta fall ser lärprocessen annorlunda ut.

Läs- och skrivinläringen knyts inte till någon av kurserna A-D, utan utgör en egen del, som kan läsas fristående eller kombineras med någon av kurserna. Det är alltså en process som kan pågå under hela sfi-tiden, för att färdigheterna ska hinna automatiseras. Undervisningen får ske på elevens modersmål eller annat språk och bör även då kunna ske parallellt med undervisning i svenska.

Bedömning

Efter kurserna B, C och D följer ett obligatoriskt nationellt slutprov. För kurserna A-D gäller att betyg sätts efter avslutad kurs. Inom den del av utbildningen som gäller läs- och skrivinläring sätts inte betyg

Nulägesbeskrivning

Under 2009 var totalt 426 elever inskrivna inom sfi i Eslövs kommun. Eleverna kommer från Eslöv, Höör och Kävlinge kommuner.

Nuvarande upplägg av sfi

I mitten av mars bedrivs sfi i Eslövs kommun enligt följande.

Var fjärde vecka startar en introduktionsklass. Undervisning ges 12 timmar/vecka. Introduktionsklassen är till för de elever som ska gå studieväg 2 eller 3.

SFI-ungdom har 29 personer i åldrarna 15 – 18 år inskrivna. De är uppdelade i två grupper, en grupp som går studieväg 2 och en som går studieväg 3. De läser dessutom andra ämnen. Antalet ungdomar inom sfi ökar.

IVIK består av 9 ungdomar som klarat SFI och som har siktet inställt på gymnasieskolan. Dessa ungdomar tillhör gymnasieskolan eftersom de är under 20 år och deras mål är att göra sig behöriga till att komma in på ett nationellt program. En del av deras aktiviteter gör de tillsammans med SFI-ungdom.

Det finns fyra kvällsgrupper. I dessa grupper går i huvudsak elever som arbetar på dagtid. 65 elever är inskrivna på kvällskursen men kapacitet finns för upp till 80 elever. Studieväg 2 och 3 erbjuds som kvällskurs. Efterfrågan på kvällskurser ökar.

Det finns åtta grupper med sfi-elever som läser på dagtid. Undervisning bedrivs på olika nivåer och under olika tider på dagen. Varje grupp har cirka 20 deltagare med undantag av analfabetgruppen som har 12 deltagare. Varje grupp har 15 timmar undervisning per vecka.

Sedan augusti 2009 och ett år framåt bedrivs även en yrkes-sfi. Denna innehåller studier i hushållsnära tjänster och bedrivs inom ramen för ett EU-projekt. 23 elever är inskrivna i denna verksamhet.

Successivt intag sker varje månad i alla grupper. Ungdomarna har ingen väntetid alls.

Vuxenutbildningens erfarenheter av sfi

Nedanstående erfarenheter av respektive kurs redovisas av kommunens sfi-samordnare Eva Jönsson.

A-kursen studieväg 1

Vi har cirka 12 studerande på den här kursen. De är analfabeter eller så behärskar de inte det latinska alfabetet. Det tar väldigt olika lång tid att klara kursen och det är svårt att mäta progressionen.

B-kursen studieväg 1

På denna nivå fortsätter de studerande som gått A-kursen. De har fortfarande långsam progression och alla når inte skolverkets mål.

B-kursen studieväg 2

B-kursen på studieväg 2 är en nybörjarkurs för studerande med kortare studievana från hemlandet. Progressionen är långsam men viss studieteknik finns. En del studerande har arbete eller praktik parallellt med sfi-studierna.

C-kursen studieväg 2

Denna kurs är fortsättningskurs för studerande som gått B-kursen på studieväg 2. En del studerande har arbete eller praktik parallellt med sfi-studierna.

Kurs C studieväg 3

C-kursen på studieväg 3 är en nybörjarkurs för studerande med längre studievana från hemlandet. Det är stor skillnad på de studerandes studieförmåga och studietakt beroende på vilka studievanor de har med sig från hemlandet.

Kurs D studieväg 3

Detta är sista kursen på sfi. Här går bl.a. studerande som har tankar på att läsa vidare på Komvux och högskola.

Kvällskurser oavsett nivå

Långsam progression för många av de studerande. De flesta jobbar och orkar inte komma varje gång.

Begränsningar i möjligheterna att konkurrensutsätta sfi

Om kommunen väljer att uppdra åt annan aktör att anordna sfi, får kommunen endast överlämna den myndighetsutövning som hör till lärares uppgifter (13 kap 9 § skollagen). Detta innebär att frågor om mottagande av elev till sfi, beslut om att utbildning för viss elev ska upphöra och ansvar för betygskatalog inte kan läggas ut på annan aktör.

Förslag

För att pröva är det lämpligt att lägga ut cirka 40 platser. Man bör hitta lösningar som är mätbara för att kunna göra jämförelser med nuvarande drift. Lämpligast ur detta perspektiv är att lägga ut hela eller delar av studieväg 3, kurserna C och D.

Idag har kommunen tre klasser på studieväg 3. Dessa har elever som både tänker studera vidare på Komvux och elever som vill sluta efter D-kursen. En möjlighet är att endast behålla en klass i nuvarande regi och då inrikta denna mot vidarestudier på Komvux. Det skulle då dessutom vara möjligt att öka takten för dessa elever.

Konsekvenser

Om man väljer att lägga ut 40 av platserna på dagtid så frigörs ett klassrum på Sallius som kan användas för annan verksamhet.

Kvällskurserna, alla eller delar av dem, skulle kunna läggas ut på annan aktör. En fördel med att ha dem kvar i kommunens egen regi är att det finns gott om lokaler som är tomma på kvällstid och då kan utnyttjas för dessa kurser.